

VUOSIKATSAUS 2024

Toimitusjohtajalta

Kohokohdat 2024

Korvauskertymä

Vastuullisuus

Artikkelit

Tilinpäätös

Muuttuva musiikkiala kirittää kehitykseen

Vuoden suuri teema on ollut tekoäly. Sen suorituskky paranee huimaa vauhtia ja vaikutukset musiikkialaan sekä myös kollektiivihallintoon tulevat koko ajan näkyvämmäksi.

Asia on sangen monipuolinen. Näkökulmat vaihtelevat laillisuudesta oikeudenmukaisuuteen ja moraaliin, mahdollisuuksista uhkiin. Yhteishallinnointijärjestön on myös mietittävä, millä tavoin tekoäly auttaa tehostamaan ja parantamaan toimintaamme.

Onko tekoälystä auttajaksi datan määrän ja laatuvaatimuksen jatkuvan kasvun edessä. Ovatko nuo ratkaisut kalliita vai kyllin halpoja teknisen kehityksen aiheuttaman investointiähkyn lieventämiseksi.

Kuva: Tanu Kallio

Keinoälyn invaasio on malliesimerkki yhä kiihtyvästä kehitysvauhdista maailmassa. Tämä haastaa ja kirittää kaikkia toimijoita, myös yhteishallintoa. Tekninen kehitys, innovaatiot, henkilöstön into ja kyky mennä eteenpäin ovat ratkaisevia menestystekijöitä.

Dataintensiivisessä toiminnassa myös analytiikkaa on jatkuvasti kehitettävä. Analytiikkatyökalut auttavat tiedon rikastamisessa ja sitä kautta päätöksenteon ja toimenpiteiden optimoinnissa.

Myös toimintamalliemme on kehityttävä ja toimintojemme painopisteiden muututtava. Tästä esimerkkinä on viestinnän merkityksen ja roolin valtava kasvu. Tämä on tapahtunut niin oikeudenomistajayhteistyön, asiakaspalvelun kuin yhteiskunnalliseen keskusteluun osallistumisen kannalta.

Viestintä tehokkaine työkaluineen ja kokonaisvaltaisine otteineen on merkittävä toimintamme tukijalka, jolla on tehtävänsä kaikessa suunnittelussa ja täytäntöönpanossa.

Maailman meno tukee toimintojen skaalautumista aina vain suurempiin yksiköihin. Pienempien toimijoiden selviytymiskeino on yhteistyö. Toimintamme keskiössä ovatkin kansainväliset kehityshankkeet ja yhteistyö kotimaisten tekijänoikeusjärjestöjen kanssa.

Yhteistyölle luodaan edellytykset yhteistä kokonaiskuva luomalla. Tärkeää onkin, että suomalaisilla musiikin tekijänoikeusjärjestöillä on jatkuva kommunikaatio käynnissä sekä operatiivisella että hallitus- ja johtotasolla.

Ilmo Laevuo
toimitusjohtaja

Gramex – For the music

Gramex on äänitemusiikin esittäjien ja tuottajien tekijänoikeusjärjestö. Gramex tekee töitä, jotta äänitteillä esiintyvät ammattilaiset ja tuottajat saisivat työstään korvauksen ja jotta yritykset ja organisaatiot voivat hyödyntää musiikkia helposti, arvoa tuottavasti ja vastuullisesti.

Yhteensä Gramexilla oli vuoden 2024 lopussa miltei 67 000 sopimusta esittäjien ja tuottajien kanssa. Musiikin lupa-asiakkaat käyttivät musiikkia noin 34 000 paikassa.

Gramexilla oli vuoden 2024 lopussa yli

66 756

SOPIMUSTA
musiikin esittäjien ja
tuottajien kanssa

Musiikin käyttäjäasiakkailla oli vuoden lopussa

34 000

luvitettua musiikin
KÄYTTÖPAIKKAA

Korvauskertymä ennätyselliset yli 29 miljoonaa

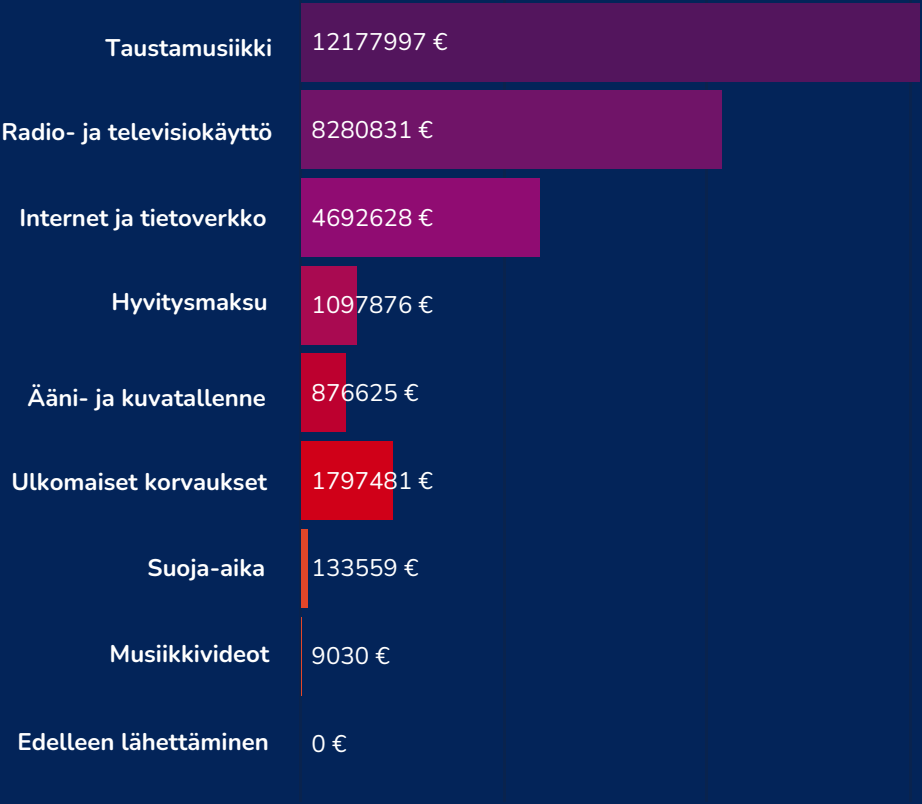
Gramex-korvauksia kerättiin äänitemusiikin käytöstä muun muassa mediassa, tapahtumissa ja taustamusiikkina. Vuonna 2024 Gramexin noin 27 000 musiikin käyttäjäasiakasta käyttivät musiikkia noin 34 000 paikassa.

Musiikin käytöstä kerätty korvauskertymä oli 29,066 miljoonaa euroa.

Suurimmat korvaustulot tulivat taustamusiikkisectorilta (12,178 milj.), radio- ja televisiokäytöstä (8,280 milj.), Internet- ja tietoverkkokäytöstä (4,693 milj.).

Korvauskertymän kasvu syntyi ulkomailta kerättyjen korvausten sekä taustamusiikkikorvaustulojen kasvusta.

Korvausten jakautuminen 2024

Kehittyvää teknologiaa ja palveluita

Vuoden aikana Gramex otti ensimmäisenä käyttöön tuottajatilitysten raportoinnissa uuden ja tarkan DDEX-statementin. Vuoden aikana jatkettiin myös VRDB- ja RDx-datahub-integraatioiden ja toimintaprosessien kehittämistä.

Myös ISNI-tunnisteen käyttöönottoa jatkettiin sekä kehitettiin viestinnän automaation käyttöä asiakaspalvelussa. Gramexin yhdessä BiConceptsin kanssa kehittämän Apollo-tilitysjärjestelmän käyttö maailmalla laajeni.

Teoston kanssa jatkettiin AV Music -pilottipalvelua. Vuoden aikana palveltiin 154 erilaista av-tuotantoa musiikin lupa-asioissa.

4

TILITYSTÄ VUODEN AIKANA,
JOISSA MAKSETTIIN 20,4 milj. €

Tehokas ja kansainvälinen kumppani

Gramexin toiminnan tehokkuutta kuvaava toiminnan kuluprosentti oli 15 % vuonna 2024. Kokonaiskuluprosentti, johon huomioidaan myös sijoitustoiminta, oli 13 %. Edellisenä vuonna 2023 kokonaiskuluprosentti oli 13,7 %.

Vuoden 2024 aikana saatiin kansainvälisiltä sisarjärjestöiltä edellistä vuotta hieman enemmän korvauksia. Kansainvälinen tilitys ajoittuu vaihtelevalle rytmille eri vuosien suhteen. Datan ja järjestelmien kehitys edesauttavat kansainvälisen tilitystrytmin vakiintumista.

Kaikille asiakkaille ulkomailta maksetuista korvauksista kerättiin kesäkuusta alkaen neljän prosentin käsittelypalkkio. Palkkiota, jolla korvataan esimerkiksi teknologiakehitystä, kerättiin yhteensä hieman alle 64 600 euroa.

Toiminnan tehokkuutta kuvaava kuluprosentti oli 15 %.

1 797 000 € ulkomailta saatuja korvauksia

2,17 milj. € kansainvälisille sisarjärjestöille maksettuja korvauksia

n. 60 sopimusta kansainvälisten sisarjärjestöjen kanssa

Yli 2000 uutta esittäjää ja tuottajaa

Asiakassopimusten määrä nousi yli 2000 sopimuksella vuoteen 2023 verrattuna. Viime vuosina erityisesti yhdistettyjen esittäjä- ja tuottaja-asiakkaiden määrä on ollut jatkuvassa kasvussa.

Vuonna 2024:
yhteensä 66 756 sopimusta

2020 2021 2022 2023 2024

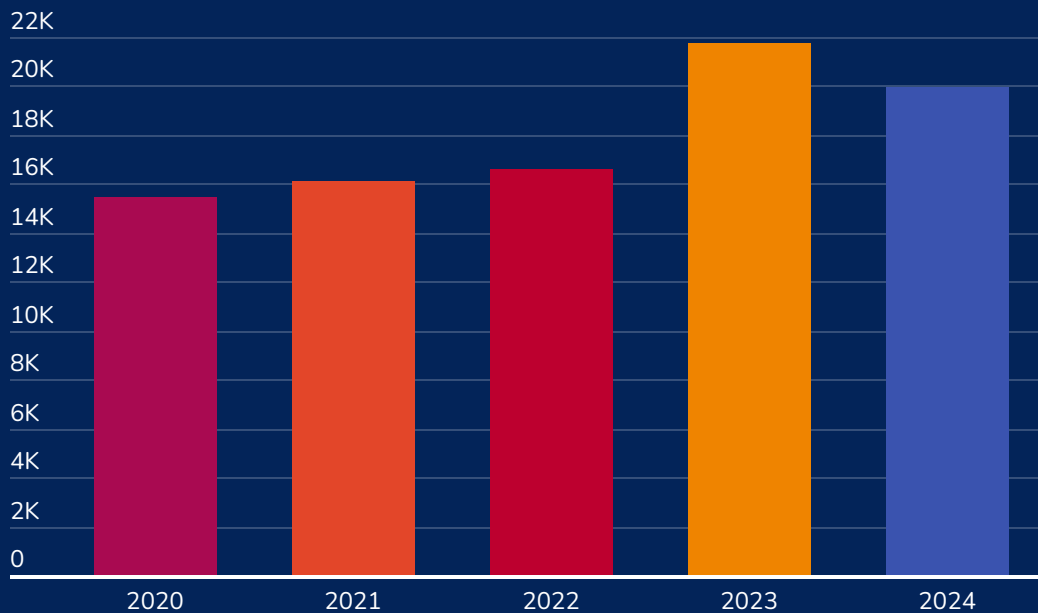
Musiikin esittäjäasiakkaat Yhdistetyt esittäjä- ja tuottaja-asiakkaat
Tuottaja-asiakkaat Muut

Asiakkaat aktiivisia

Gramexin esittäjä- ja tuottaja-asiakkaat olivat jälleen tuotteliaita. Vuoden 2024 aikana Gramexille ilmoitettiin biisejä 19 938 kpl.

Uutta musiikkia vähennyksillä

Vuoden 2024 alusta alkaen on musiikin esittäjien korvauksista tehty viiden prosentin vähennys musiikin edistämiseen.

Kerättävät varat käytetään musiikin edistämistoimintaan eli maksetaan takaisin muusikoille ja artisteille itselleen Musiikin edistämissäätiön MES:n kautta haettavien avustusten ja tukien muodossa.

[Lue lisää sivulta 28.](#)

Edistämistoimintaan kerättiin yhteensä 182 171,33 euroa.

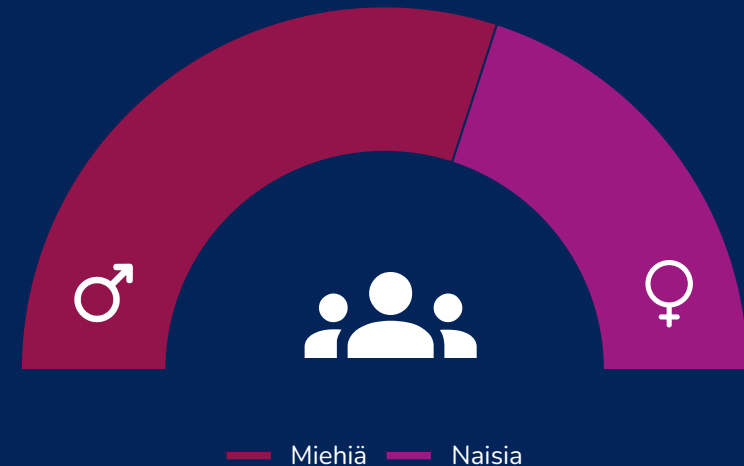

Näkemyksellinen asiantuntija

Gramexlaisille tärkeintä on musiikki. Sitoutunut henkilöstö haluaa osaltaan auttaa musiikkia menestymään ja siten tuoda maailmaan lisää iloa, hyvinvointia ja elämyksiä.

Vuoden aikana kehitettiin vuosisuunnittelun prosessia siten, että kaikki gramexlaiset tuntevat sen vaiheet ja voivat osallistua suunnitteluun aktiivisesti. Lisäksi käyttöön otettu osaamisen kehittämisen starttiraha tarjosi mahdollisuuden syventyä itselle kiinnostaviin aiheisiin. Rekrytoinnit toivat uutta data- ja järjestelmäosaamista oikeudenomistajayksikköön.

Työntekijöiden keski-ikä oli
47,2 vuotta

Vuonna 2024 työkokemusvuosien
keskiarvo Gramexissa oli
12,1 vuotta

Kokonaisuudistunut Gramex-brändi

Vuosi alkoi mittavan viestinnän kokonaisuudistuksen käyttöönotolla. Uudistus otettiin isojen kokonaismittareiden valossa vastaan hyvin: syksyllä 2024 toteutetun asiakas- ja sidosryhmäkyselyn suositteluindeksi (eli ns. NPS) Gramexille oli 43, kun edellisessä kyselyssä vastaava luku oli vain 1,34. Nousu on tilastollisesti erittäin merkittävä.

Vuodenvaihteessa avattiin uudistuneet verkkosivut ja GramexPress.fi. Verkkopalvelun kävijöiden vuoden aikana sivustolle antama arvosana oli 3.9/5.

23 000 MyGramex-portaalin käyttäjää

Käyttäjien antama arvosana
Gramex.fi -sivustolle **3.9 / 5**

6-7000 kävijää GramexPress-sivustolla / kk

95,5 milj. näyttöä potentiaalinen
sometavoitettavuus

285 500 näyttöä sometileillä

890 postausta somessa

Musiikin puolesta

Gramex toteutti aktiivista edunvalvontaa musiikkialan hyväksi. Vaikuttamistyötä tehtiin osin Luovan työn tekijät ja yrittäjät Luovat ry:n osana sekä osin musiikkialan.

Vuoden 2024 painopisteinä olivat

- yksityisen kopioinnin hyvityksen leikkaus,
- Music Finlandin määrärahojen leikkausten torjuminen eduskunnan budjettikäsittelyssä,

- tekijän- ja lähioikeuden asianmukainen huomioiminen tekoälyn kehittämisessä ja käytössä,
- kulttuuripoliittisen selonteon valmisteluun ja keskusteluun osallistuminen.

Vaikuttamista yhteistyössä.

Otteita aikajanalla

01/24

Indie Awards ja
indiepäivä Musiikin
Satamassa

GramexTalks Espoo

Uuden brändin lanseeraus
ja Levyraati-kumppanuus

02/24

Gramexlaisten
projektiosaamisen
kehittäminen

EmmaGaala 17.2.

03/24

Musiikin Sataman Naisten
päivän tilaisuus

Tilitys esittäjille ja
tuottajille

Musiikkialan yhteisen
vaikuttamisen aloitus

8/24

Music Talks -tapahtuma
Juhlaviikkojen yhteydessä
26.8.

G x T x M -asiakastilaisuus
29.8.

06/24

Tilitys esittäjille ja
tuottajille

Luovat laineilla -risteily

05/24

GramexTalks Jyväskylä

AV Music Pitch Day:
musiikin ja av-tuotantojen
matchmaking tapaaminen

Tekijänoikeuspäivä
eli ©-DAY 26.4.

04/24

RadioGaala 12.4.

09/24

Asiakas- ja
sidosryhmäkysely

Screen Helsinki ja Vuoden
musiikkioivallus
-palkinto Teoston kanssa
6.9.

10/24

Tilitys esittäjille ja tuottajille

Equal Futures in Music-
webinaari 31.10.

Vastuullisuusohjelman
laatiminen

MusicXMedia 2.–3.10

Kestävä Musiikkiala verkosto
KEMUT-yhteistyö

LuovAin hanke ja
seminaari Helsingissä 10.10.

12/24

Taloustutkimuksen
tutkimus yhdessä Teoston
ja Musiikkilupien kanssa

AV Music julkistettiin

Tilitys esittäjille ja
tuottajille

GramexTalks Tampere
10.12.

11/24

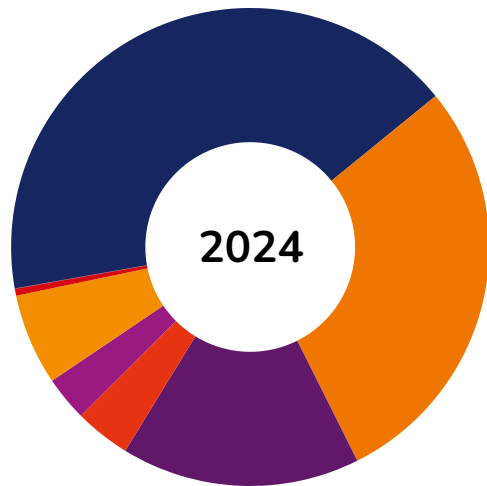
Kulttuuripoliittisen
selonteon seminaari 19.11.

Talvikauden avajaiset
Tavastiolla 12.11.

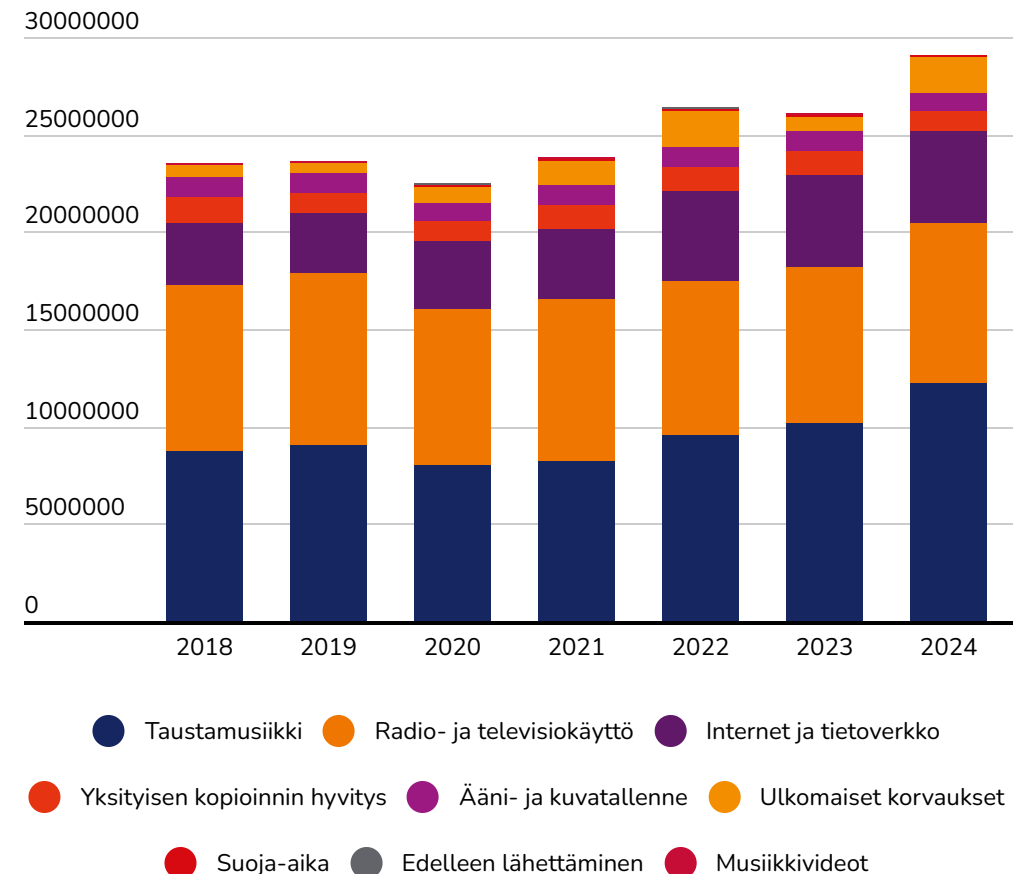

Gramexin korvauskertymä

Taustamusiikki	12,178 M€
Radio- ja televisiokäyttö	8,281 M€
Internet ja tietoverkko	4,693 M€
Yksityisen kopioinnin hyvitys	1,098 M€
Ääni- ja kuvatallenne	0,877 M€
Ulkomaiset korvaukset	1,797 M€
Suoja-aika	0,134 M€
Musiikkivideot	0,009 M€
Edelleen lähettäminen	0 M€

Korvauskertymän kehitys vuosina 2018–2024

Vaikuttavuutta yhdessä

Teksti: Sari Aalto-Setälä ja Ella Jaakkola

Gramexin tavoitteena on olla yksi maailman parhaista – eli myös yksi maailman vastuullisimmista – tekijänoikeuspalveluista.

Gramexin tehtävänä on mahdollistaa äänitteillä esiintyville muusikoille ja tuottajille korvaus työstään sekä yrityksille ja organisaatioille musiikin hyödyntäminen helposti, arvoa tuottavasti ja vastuullisesti. Uusi, helmikuussa julkaistu vastuullisuusohjelma vuosille 2025–2030 tarjoaa raamit vastuullisuustyön edistämiseksi ja avoimelle viestinnälle.

Vastuullisuusohjelmassa tunnistettiin asiakkaille ja sidosryhmille suunnatun kyselyn ja henkilöstötyöpajan kautta Gramexin toiminnan kannalta olennaisimmat YK:n kestävän kehityksen tavoitteet:

Terveyttä ja hyvinvointia: Hyvinvoiva henkilöstö on työmme laadun kulmakivi. Työyhteisöön panostamalla voimme tukea henkilöstömme jaksamista.

Ihmisarvoista työtä ja talouskasvua: Tekijänoikeusvarojen oikeudenmukainen jakaminen on Gramexin ydintehtävä. Meillä on mahdollisuus toteuttaa tulojen jakaminen oikeudenhaltioille läpinäkyvästi sekä löytää liiketoimintalähtöisiä lisensointimalleja musiikin käyttäjille.

Eriarvoisuuden vähentäminen: Pohjoismaisten musiikin tekijänoikeusjärjestöjen olennaisuusanalyysissä (2024) nousi keskiöön tasa-arvo ja monimuotoisuus. Omalla toiminnallamme voimme vaikuttaa tasa-arvon toteutumiseen yhteisössämme, pitää kiinni tekijänoikeusvarojen oikeudenmukaisesta jakamisesta sekä kiinnittää huomiota monimuotoiseen representaatioon viestinnässä ja tapahtumissa.

Rauha, oikeudenmukaisuus ja hyvä hallinto: Tavoitteenamme on olla paras kumppani. Henkilöstön ja asiakkaiden osallistamisella on keskeinen rooli palveluiden kehittämisessä sekä työhyvinvoinnin varmistamisessa

Tunnistettujen painopisteiden pohjalta laadittiin vastuullisuusohjelman teemat, tavoitteet, toimenpiteet ja mittarit – sekä seurantatyökalu toimeenpanon tueksi. Teemoihin ja toimenpiteisiin valikoituivat sekä oman toiminnan kehittämiseen että vaikuttavaan yhteistyöhön liittyviä kokonaisuuksia.

Vastuullisuusohjelma vuosille 2025–2030

Gramexin uuteen vastuullisuusohjelmaan on koottu yhteen kaikki eri toimenpiteet johdettavaan ja jatkuvasti mitattavaan muotoon. Lisäksi ohjelmassa on mukana kokonaan uusia kehitysalueita esimerkiksi ympäristövastuullisuuden alueella.

Vastuullisuusohjelma tarjoaa raamit vastuullisuustyön edistämiseksi ja avoimelle viestinnälle sekä auttaa Gramexin toiminnan jatkuvassa kehittämisessä.

Tutustu [Gramexin vastuullisuusohjelmaan](#).

Gramex edistää yhteiskuntaa, jossa äänitemusiikki tuottaa hyvinvointia, toimeentuloa ja lisäarvoa musiikin esittäjille, tuottajille ja musiikin käyttäjille.

Vastuullisuusohjelman teemat

1. Hyvinvoiva ja oppiva työyhteisö

Hyvinvoiva työyhteisö ei synny itsestään. Gramexilla siihen panostetaan tietoisesti, sillä hyvä olo ja suorituskyky kulkevat käsi kädessä: kun ihminen voi hyvin, myös työ sujuu paremmin – ja toisinpäin.

“Gramexilla työtä tehdään rakkaudesta lajiin. Se tekee tästä monelle gramexlaiselle paitsi motivoivan, myös hyvinvoinnin kannalta kiitollisen työpaikan”, sanoo Gramexin HR-päällikkö **Virva Suikkanen**.

Aivot ovat Gramexin pääomaa

“Aivojen terveys korostuu asiantuntijaorganisaatiossa, jossa tehdään tietotyötä. Aivot ovat Gramexin asiantuntijaorganisaatiossa kullanarvoista pääomaa.”

Organisaatio tarjoaa hyvät työvälineet ja tilat, kun taas henkilöstö voi vaikuttaa omaan hyvinvointiin pienillä asioilla, kuten tauotuksella sekä työn ja vapaa-ajan selkeällä rajaamisella.

Hyvinvointi poikii parempia palveluja

Gramexin toimintaan kuuluu henkilöstön aktiivinen mukaanotto ja aito kiinnostus ihmisten tarpeita kohtaan. Henkilöstön näkemyksiä kartoitettiin työpajojen avulla myös vastuullisuusohjelman suunnitteluvaiheessa. Työelämän muutoksiin, kuten kiihtyvään digitalisaatioon, tekoälyn kehitykseen ja ekologisiin haasteisiin sopeutuminen vaatii jatkuvaa oppimista. Järkevien työtapojen löytäminen ja osaamisen kehittäminen edellyttävät jokaiselta aktiivista reflektointia ja tervettä uteliaisuutta omaa hyvinvointia kohtaan.

“Tässä kehityksen kiihtyvässä tahdissa tärkein neuvoni on: pysähtykää,” sanoo Suikkanen. “Pysähtykää ajattelemaan ja reflektoimaan. Hyvinvointia ei synny eikä oppimista tapahdu, jos koskaan ei pysähdytä.”

“Kiihtyvä työelämä haastaa ihmisen aivokapasiteettia. Ei tarvitse, eikä pidä olla jatkuvasti saavutettavissa.”

2. Resurssi- ja ilmastoviisas Gramex

Yksi vastuullisuusohjelman merkittävimmistä uudistuksista on Gramexin hiilijalanjäljen mittaaminen.

Hiilijalanjäljen mittaamiseen kuuluu myös Gramexin henkilöstön, eli gramexlaisten työmatkat, jotka kartoitetaan kyselyllä. Kun tulokset ovat valmiit, Gramex asettaa konkreettiset päästövähennystavoitteet ja kirjaa ne osaksi vastuullisuusohjelmaa.

Oman toiminnan ympäristövaikutusten vähentämisen lisäksi Gramex edistää koko digitaalisen musiikkialan hiilijalanjäljen mittaamista yhdessä muiden alan toimijoiden kanssa.

Vähemmän päästöjä, enemmän kiertotaloutta

Gramexin immateriaalinen tuotantoketju tekee vastuullisuuden toteuttamisesta ja seuraamisesta helpompaa. Kierrätys ja resurssiviisas hankinta ovat keskeisiä elementtejä, joilla organisaatio vähentää ympäristövaikutuksiaan.

"Meillä on vahvat käytänteet toimitustarvikkeiden ja kalusteiden kierrättämisessä. Harjoitamme kestäväää hankintaa esimerkiksi ostamalla vain aineettomia lahjoja. Lisäksi vähennämme jatkuvasti paperitulostusta ja karsimme lentomatkat minimiin. Gramex tukee myös työmatkapyöräilyä pyöräedulla ja tarjoaa henkilöstölle sähköpyörävaihtoehtoon", kertoo vastuullisuusohjelman projektipäällikkö **Sari Lindström**.

Resurssiviisaus ei vain edistä ympäristön hyvinvointia, vaan keventää myös työn kuormittavuutta. Kun organisaation arvot ovat linjassa työntekijöiden kanssa, henkilöstön ei tarvitse tehdä jatkuvasti kompromisseja.

"Vastuullisuusohjelmaa suunnitellessa järjestimme työpajoja, joissa koko henkilöstö pääsi vaikuttamaan ja osallistumaan," kertoo Lindström. "Henkilöstön sitouttaminen vastuullisuusohjelmaan on merkittävässä roolissa siinä, että toimenpiteet tuntuvat mielekkäiltä ja pysyvät osana Gramexin toimintaa."

"Henkilöstön sitouttaminen vastuullisuusohjelmaan on merkittävässä roolissa siinä, että toimenpiteet tuntuvat mielekkäiltä ja pysyvät osana Gramexin toimintaa."

3. Luotettava datatalouden edelläkävijä

Gramexin tehtävänä on varmistaa, että artistit, muusikot ja tuottajat saavat ansaitsemansa korvaukset aina, kun heidän äänitteensä soivat radiossa, mediassa tai taustamusiikkina Suomessa tai ulkomailla. Tämä edellyttää kattavia tietojärjestelmiä sekä datan keräämistä ja hallinnointia.

“Kehitämme jatkuvasti Gramexin tietojärjestelmää ja kansainvälistä tiedonvaihtoa, jotta korvausten maksaminen olisi mahdollisimman sujuvaa myös globaalisti”, kertoo Gramexin data- ja järjestelmäpäälikkö **Katja Pönkkä**.

Datan määrän optimointi

Gramex kerää asiakkailta vain ne tiedot, joita tarvitaan korvausten maksamiseen sekä ottaa vastaan vain laatukriteerit täyttävää dataa kansainvälisissä tiedonvaihtoissa.

“Emme välttämättä tarvitse jokaisen maailmassa julkaistun biisin tietoja. Keskitymme siihen dataan, joka on Gramexin toiminnalle olennaista.”

Toiminnan läpinäkyvyys ja tietoturva

Tietoturva ja avoimuus ovat Gramexin toiminnan kulmakiviä. Asiakasdataan pääsevät käsiksi vain ne henkilöt, joiden työn kannalta se on välttämätöntä. Lisäksi Gramex noudattaa asianmukaisesti yleistä tietosuoja-asetusta.

Asiakasdatan käsittely tehdään läpinäkyväksi raportoimalla mahdollisimman tarkasti korvauksista. “Kerromme asiakkaalle, mistä raha on tullut ja millä perusteella tilitys vähennyksineen on tehty.”

Asiakkaat voivat tarkastella omia tietojaan korvausten ja ääniteilmoitusten osalta MyGramex-portaalissa sekä ilmoittaa tuottamansa äänitteet.

“Haluamme kehittää MyGramexia helppokäyttöisemmäksi asiakaskyselyiden perusteella, jotta siitä olisi mahdollisimman paljon hyötyä asiakkaille.”

“Kohtelemme asiakkaitamme tasavertaisesti sekä varmistamme, että jokaisen asiakkaan yhteydenottoon vastataan.”

4. Vastuullinen kumppani ja vaikuttaja

Gramex edistää tekijänoikeus- ja musiikkialan vastuullisuutta aktiivisella vaikuttamistyöllä. Tavoitteena on yhteiskunta, jossa äänitemusiikki tuottaa hyvinvointia, toimeentuloa ja lisäarvoa musiikin esittäjille, tuottajille ja käyttäjille.

“Gramexin vastuullisuusohjelman lähtökohdat ovat hyvin viestinnälliset,” kertoo Gramexin viestintä- ja yhteiskuntasuhteiden johtaja **Sari Aalto-Setälä**.

“Haluamme tavoittaa sidosryhmiä laajasti ja kannustaa koko alaa yhdessä kohti vastuullisempaa tulevaisuutta.”

Musiikkialan potentiaali ja arvostus ylös

Gramex haluaa herättää keskustelua musiikin arvosta ja arvostuksesta yhteiskunnassa.

“Haluamme kannustaa koko alaa yhdessä kohti vastuullisempaa tulevaisuutta.”

“Musiikkialan kasvumahdollisuudet ovat hyvin merkittävät. Suomessa tätä potentiaalia ei vielä täysin hyödynnetä, vaikka alaan kannattaisi todella investoida, ei leikata.”

Gramex vaikuttaakin yhdessä muiden toimijoiden kanssa alan lainsäädäntöön ja puolustaa musiikin esittäjiä ja tuottajia.

“Maksamalla oikeudenmukaiset korvaukset musiikista jokainen voi varmistaa, että meille arvokasta eli laadukasta ja monipuolista musiikkia on saatavilla myös tulevaisuudessa.”

Yhteinen suunta ja vastuullinen kumppanuus

Suurimmat muutokset syntyvät yhteistyössä, ja siksi Gramex sitoutuu vastuullisuuteen kaikissa kumppanuuksissaan.

Yhteistyötä haastaa yhä enemmän yhteiskunnan ristiriitaisuus ja eriarvoistuminen. Gramexin vastuullisuusohjelma asettaa selkeät kriteerit kumppanuuksille ja auttaa varmistamaan, että arvot toteutuvat käytännössä.

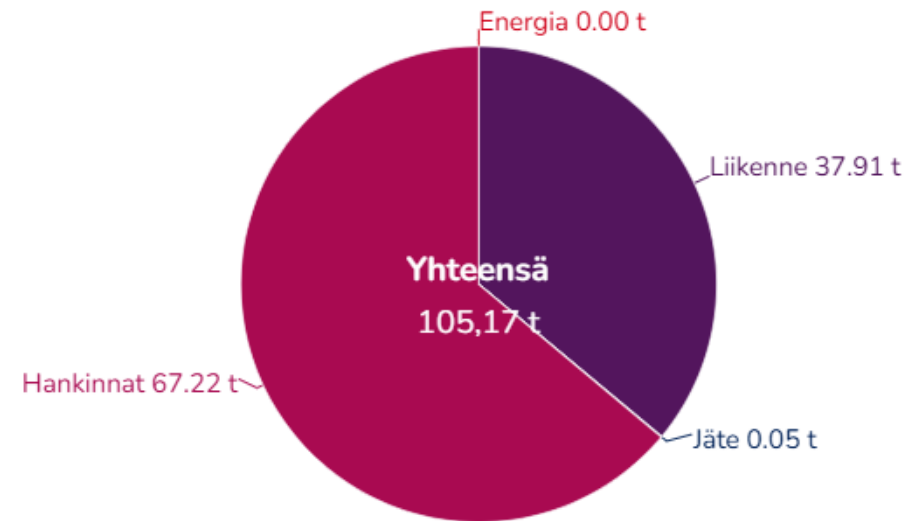
Hiilijalanjälkilaskenta apuna päästöjen vähennyksessä

Teksti: Sari Aalto-Setälä ja Sari Lindström

Osana vastuullisuusohjelmaa Gramex laski oman toimintansa hiilijalanjäljen ensimmäistä kertaa. Tavoitteena laskennassa on tunnistaa merkittävimmät päästöt ja aiheuttavat toiminnot, jotta jatkossa toimintaa voidaan kehittää vähemmän ilmastoa kuormittavaksi.

Päästölaskenta tehtiin pääsääntöisesti omin voimin CO2 Roadmap-laskurilla. Laskennan tarkistus toteutettiin yhteistyössä Sitowise Oy:n kanssa. Laskennassa pyrittiin huomioimaan mahdollisimman laajasti kaikki ne Scope-kategoriat, joihin Gramexilla liittyy toimintoja. Merkittävimmät hiilidioksidipäästöt syntyivät liikematkustukseen liittyvistä päästöistä. Kansainvälisiin kokouksiin osallistumiset hoidetaan nykyään pääsääntöisesti etäyhteyksillä, mutta joihinkin kokouksiin on edelleen osallistuttava myös paikan päällä. Seuraavaksi suurimman päästölähteen muodostavat ostetut tavarat ja palvelut.

● Energia ● Liikenne ● Jäte ● Hankinnat

Laskennassa on laajasti edustettuna muun muassa tietojenhallintaan liittyviä ostopalveluja sekä lisenssejä, jotka muodostavat suurimman osan päästöjen lähteistä tässä kategoriassa.

Gramexin toimitilat sijaitsevat Espoon Keilaniemessä, Musiikin Satamassa. Kiinteistölle on myönnetty BREEAM In-Use -sertifikaatti, joka on kansainvälinen ympäristösertifiointijärjestelmä. Gramexin energiankulutus on kiinteistöyhtiön tekemien energiatehokkuutta parantamiseen tähtäävien toimenpiteiden sekä vihreän sähkön vuoksi maltillinen. Lentomatkustamisen sekä ostojen päästölähteiden osalta vastuullisuusohjelman toimenpidepankkiin on jo nostettu toimenpiteitä, kuten esim. lentomatojen määrän seuranta sekä vastuullisten hankintojen ohjeistuksen laadinta. ●

AV Music on palvelupilotti, joka säästää tv- ja elokuvatuottajien aikaa ja vaivaa musiikin oikeuksien hankinnassa.

AVMUSIC.
By Gramex & Teosto

AV Music on silta musiikin ja av-tuotantojen välillä

Teksti: Lauri Skön

Gramexin ja Teoston uudessa AV Music -pilottipalvelussa av-tuotantojen tekijät yhdistetään tuotannossa tarvittavan musiikin oikeudenomistajiin. Palvelulla halutaan helpottaa musiikin käyttöä esimerkiksi erilaisissa tv-tuotannoissa.

AV Musicin Licensing Managerina työskentelevällä **Eveliina Pitkäsellä** on itsellään yli 20 vuoden kokemus kotimaiselta av-alalta.

– Ensimmäisen toimintavuoden aikana eli vuonna 2024 AV Music on vastaanottanut 154 palvelupyyntöä, joten voi sanoa, että palvelu on tavoittanut hyvin kotimaiset tuotantoyhtiöt. Palvelua ei ole edes markkinoitu erityisen aktiivisesti, vaan toiminta on ollut toistaiseksi enemmän puskaradiotyyppistä ja perustunut henkilökohtaisiin suhteisiin ja yhteydenottoihin, Pitkänen kuvailee.

AV Music on palvellut muun muassa lukuisia elokuvia, tv-sarjoja ja dokumenttiprojekteja.

– Tällä hetkellä näkyy erityisesti se trendi, että musiikkiaiheisia dokumentteja ja sarjoja tehdään paljon.

Toukokuussa järjestettiin myös fyysinen AV Music Pitch Day -tapahtuma, joka kokosi yhteen muutamia kymmeniä musiikin tekijöitä ja tuotantoyhtiöiden edustajia.

– Tuotantoyhtiöt pääsivät kertomaan musiikin tekijöille, millaisia tuotantoja heiltä on tulossa. Musiikin tekijöille avautui tätä kautta mahdollisuus tarjota omia tuotoksiaan sopiviin tuotantoihin.

– Koko palvelun idea on nimenomaan rakentaa silta musiikkialan ja av-alan välille, Pitkänen kiteyttää.

AV Music on palvellut muun muassa lukuisia elokuvia, tv-sarjoja ja dokumenttiprojekteja.

Pilottihanke on kaksivuotinen ja loppuu vuoden 2025 lopussa. Pilottihankkeen tulokset määrittävät, miten palvelua mahdollisesti jatketaan. Tarpeita varmasti on.

Jotta tuotannoissa soisi paras mahdollinen musiikki

Pitkäsen mukaan sekä musiikin tekijänoikeudet että av-ala ala ovat pullollaan omaa slangia ja sanastoa. Eri toimijoiden välillä tarvitaan joskus hieman tulkkausta. Siksi tarvittiinkin taho, puhuu molempia kieliä ja auttaa yhdistämään eri osapuolien tarpeet.

AV Music on tällä hetkellä kaksivuotinen pilotti. Pitkäsen mukaan jo alkutaipaleella on käynyt selväksi, että tuotantoyhtiöillä on paljon avuntarpeita tekijänoikeuksien suhteen.

– Haluan sanoa ihan suoraan, että on ok olla pihalla tekijänoikeuksista ja pyytää apua. Eivät nämä asiat aina ole helppoja ja selkeitä, mutta sitä varten AV Music on olemassa, ettei tuotantoyhtiöiden tarvitse itse tuskaila oikeuksien kanssa, Pitkänen toteaa

Hyvälle musiikille on Pitkäsen mukaan kysyntää nyt ja jatkossa. Apu musiikkioikeuksien hankinnassa edesauttaa parhaan mahdollisen musiikin käyttöä myös tulevaisuuden tuotannoissa.

– Myös oma musiikinkuunteluni on avartunut palvelun myötä, kun palvelupyyntöjen kautta bongaa erilaisia biisejä ja tutustuu niihin.

AV Musicilta Vuoden musiikkioivallus -palkinto

AV Music myös jakoi Vuoden musiikkioivallus -palkinnon syyskuussa 2024 järjestetyssä [Screen Helsinki -tapahtumassa](#). Palkinto jaetaan kotimaiselle elokuvalle tai tv-sarjalle, jossa musiikkia on käytetty kekseliäällä tavalla. Pitkänen kertoo, että hakemuksia tuli jälleen monenlaisista audiovisuaalisen alan teoksista.

– Vuoden musiikkioivallus -palkinnon tarkoitus on huomioida kotimaisia av-teoksia, joissa on käytetty musiikkia erityistä lisäarvoa tuovalla tavalla. Palkinto kannustaa osaltaan siihen, että musiikkia mietitään korvaamattomana osana audiovisuaalista teosta.

Tutustu [AV Musiciin](#) ●

DDEX ja Gramex: tehokkuutta standardeilla

Kansainvälinen DDEX-standardisointi toimii digitaalisen musiikkiteollisuuden yhdistävänä voimana. Gramex on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä yhteistä standardisointia.

DDEX on voittoa tavoittelematon standardisimisjärjestö, joka keskittyy luomaan standardeja digitaalisen musiikin automatisoituun datanvaihtoon. Järjestön 140 jäsentä edustavat musiikkiteosten, äänitteiden ja esittäjien tekijänoikeusjärjestöjä, musiikkikustantajia, levy-yhtiöitä, jakelijoita, digitaalisten musiikkipalvelujen tarjoajia, studiopalveluyrityksiä sekä teknologiayrityksiä eri puolilta maailmaa.

Käytännössä DDEX standardoi äänitteiden metadatan mukana siirtyvän tiedon muotoja. Nämä standardit kehitetään ja annetaan ilmaiseksi käyttöön kaikille toimialalla. Yksi DDEX:n painopistealueista on musiikin esittäjiä ja tuottajia edustavien lisensointiorganisaatioiden, kuten Gramexin, ja äänitteiden oikeudenomistajien välisen vuorovaikutuksen ja tilityksen parantaminen.

"Gramex on ollut aktiivisesti mukana kehittämässä RDR-standardiryhmää."

Yhteistyössä määritellään esimerkiksi musiikin datahubeille asetettavia vaatimuksia, jotta datan vaihto ja siihen pohjautuvat jatkoprosessit kuten tilitys olisivat mahdollisimman tehokkaita ja sujuvia.

”Standardit, jotka koskevat sekä ääniteoikeuksien kirjaamista että äänitteiden käytöstä saatavien tulojen raportointia, tunnetaan nimellä Recording Data and Rights -standardit (RDR). Tällä hetkellä on olemassa kolme RDR-standardia, jotka kattavat ääniteoikeuksiin liittyvän viestinnän asianomaisten sidosryhmien välillä”, kertoo **Vanessa Bastian** DDEX:n sihteeristöstä.

”Gramex on ollut erittäin aktiivisesti mukana kehittämässä RDR-standardiryhmään kuuluvaa neljättä standardia, jonka avulla voidaan edistää mahdollisten oikeuksien ristiriitojen tehokasta ratkaisemista”, Bastian kertoo.

Uusi Rights Claim Conflict (RCC) -standardi tarjoaa mekanismin, jonka avulla voidaan käsitellä oikeuksia vaativien osapuolten välisiä konflikteja eli tilanteita, jossa esimerkiksi useampi taho väittää omistavansa oikeudet samaan äänitteeseen.

”RCC-standardin sisältämät kaksi viestiä antavat Gramexin kaltaisille organisaatioille mahdollisuuden ilmoittaa oikeuksia vaativille osapuolille, jos yksi tai useampi niiden vaatimuksista on ristiriidassa. Lisäksi standardin avulla Gramex voi saada vastauksen, jossa ristiriidassa olevat osapuolet joko päivittävät, pitävät voimassa tai peruuttavat aiemmin esittämänsä, ristiriitaan johtaneen vaatimuksen. Tavoitteena on ratkaista oikeuksien haltijoiden väliset kiistat ja riidat, jotta tulot voidaan lopulta vapauttaa maksettaviksi oikeudenomistajille”, Bastian kertoo.

DDEXin työn onnistuminen edellyttää jäsenorganisaatioiden aktiivista osallistumista.

”Gramex Finlandin kaltaisilla jäsenillä on tärkeä rooli tässä työssä, sillä ne ovat yhteys musiikin esittäjiin ja tuottajiin. Olennaista on myös tiivis yhteistyö tuottajia edustavan IFPI:n ja esittäjien SCAPR:n kanssa. Lopulta kaikilla toimijoilla on yhteiset tavoitteet entistä tarkemman ja tehokkaamman prosessin luomiseksi jatkuvasti kehittyvälle musiikkiteollisuudelle”, Bastian kertoo.

Lisätietoja DDEXistä on osoitteessa <http://ddex.net> ●

Asiakkailta

GramexPress tapasi asiakkaita vuoden varrella.
Lue haastattelut linkeistä!

[Lähiöbotox-dokumentissa
musiikki yhdistää](#)

Lähiöbotox: African Metal Tour -dokumentissa musiikki on yhdistävä voima. Dokumentissa Viki, Lähiöbotox-yhtyeen toinen solisti, lähtee tapaamaan yhteensä kanssa perhettään juurilleen Angolaan.

[Stupido Records: Gramex-
korvaukset toiminnan elinehto](#)

Indie levy-yhtiö Stupido Records täyttää tänä vuonna 35 vuotta. Työ yhtiössä on laaja-alaista ja värikästä, mutta harvoin tylsää.

[Sentina: Musiikki tuo iloa
ikääntyneille](#)

Sentina tunnetaan Sävelsirku ja Näyttämö -sisältöpalveluistaan, jotka tarjoavat toimintamallit musiikki-, liikunta-, muistelu- ja peliohjelmille ikääntyneiden hoidossa.

[Mirella: Sydämellinen pop-tähti](#)

Mirella nousi hittikappaleensa Timanttei myötä räjähdysmäiseen suosioon. Hänestä huokuu iloisen pulppuilevaa, mukaansatempaavaa energiaa.

Vähennyksellä apua musiikin edistämistoimintaan

Teksti: Sari Aalto-Setälä

Kansainvälisesti ja Teostosta tuttu malli otettiin käyttöön nyt myös Gramexissa. Edistämistoimintaan kerättiin vuoden 2024 aikana yhteensä noin 182 200 euroa.

Gramexin hallitus päätti tehdä vuoden 2024 alusta alkaen viiden prosentin vähennyksen musiikin esittäjä- eli taiteilija-asiakkaille jaettavista korvauksista. Vähennys käytetään kokonaisuudessaan musiikin edistämistoimintaan eli musiikin esittäjille suunnattuihin avustuksiin ja tukiin. Mistä oikein on kyse?

Gramexin varapuheenjohtaja, Muusikkojen liiton puheenjohtaja **Ahti Vääntinen** kertoo, että vähennyksestä kertyvät varat käytetään musiikin edistämistoimintaan Musiikin edistämissäätiössä MES:issä.

Kuva: Tero Ahonen

Vähennyksellä kertyvät varat käytetään MES:in tukimuotoihin, joita voivat hakea kaikki Gramexin esittäjäasiakkaat. Kuva MES:in Soitinpankista.

"Vähennyksen avulla vahvistetaan kotimaisen musiikkialan tulevaisuutta, monimuotoisuutta ja menestystä sekä varmistetaan säätiön tukitoiminnan jatkuvuus tilanteessa, jossa sen rahoitusnäkyviä on tarpeen vahvistaa."

Uutta rahoitusta tarvitaan

Vänttisen mukaan edistämistoiminnan näkymät ovat muuttuneet monesta syystä. Yhteiskunnan tuki vähenee, eikä parempaa ole lähitulevaisuudessa näkyvissä.

"Musiikin edistäminen on nyt ja jatkossa entistä enemmän alan omien tai yksityisten rakenteiden harteilla, kun yhteiskunnan tuet vähenevät. Jotta saadaan uusia monimuotoisia musiikki-ilmiöitä, on turvattava investoinnit tulevaisuuteen."

Lisäksi Gramexin ja sen käyttäjäasiakkaiden toiminta on kehittynyt. Tällä on oma vaikutuksensa tukiin.

"Kokonaisyhtälö yhteiskunnan rahoituksen vähentyessä on edistämistoiminnan kannalta hankala."

"Teknologian ja prosessien kehittämisen ansiosta Gramexin korvaukset jaetaan entistäkin tarkemmin oikeille oikeudenomistajille. Tästä olemme erittäin tyytyväisiä."

"Hyvä kehitys kuitenkin aiheuttaa väistämättä sen, että aiemmin esimerkiksi käyttöraportoinnin puutteiden takia jakamatta jääneet, edistämistoimintaan päätyvät varat ovat merkittävästi vähentyneet. Kokonaisyhtälö yhteiskunnan rahoituksen vähentyessä on edistämistoiminnan kannalta hankala", kertoo Vänttinen.

Hyödyt kaikkien saatavilla

Vänttinen kertoo, että kaikki Gramexin esittäjäasiakkaat voivat hakea edistämistoimintaan kohdennetuilla varoilla rahoitettuja tukia Musiikin edistämissäätiöstä.

"Kertyvät varat käytetään Musiikin edistämissäätiön avoimen vertaisarviointiprosessin kautta esimerkiksi elävän musiikin tilaisuuksiin ja kiertueisiin, musiikkitalenteiden ja -videoiden tuottamiseen, taiteilijoiden ja musiikin markkinointiin, vientiin ja koulutukseen, eli alan tulevaisuuden rakentamiseen."

Muusikkojen liiton Ahti Väänttisen mukaan uuden vähennyksen avulla vahvistetaan musiikkialan tulevaisuutta, monimuotoisuutta ja menestystä.

Vähennys kerätään kaikilta suorassa asiakassuhteessa olevilta musiikin esittäjiltä. Väänttisen mukaan vähennys pyritään myöhemmin laajentamaan myös Gramexin kansainvälisten sisarjärjestöjen kautta edustettuihin ulkomaisiin taiteilijoihin.

Tuttu maailmalta ja Teostosta

”Vastaava vähennys on ollut jo vuosia käytössä useiden muiden maiden taiteilijajärjestöissä ja eurooppalaisen lainsäädännön mahdollistama. Vähennys on ollut tuttu jo vuosia myös kotimaassa Teoston toiminnassa”, kertoo Väänttinen.

Vähennys musiikin edistämistoimintaan alkoi karttua tammikuun 2024 alusta kerätyistä korvauksista. Ensimmäisen kerran se näkyi musiikin esittäjille kesäkuun tilityslaskelmassa. ●

Sophia Wekesa: Vastuullisuus musiikkialalla?

Video: Camilla Hanhiova

GramexPressin toimittaja Sophia Wekesa pureutuu videosarjassaan vastuullisuuden hyviin käytäntöihin musiikkialalla.

Managereiden **Lilli Kehin** ja **Kevin Reynoldsin** kanssa **Wekesa** keskustelee siitä, miten pidämme huolta mustista ja ruskeista artisteistamme ja heidän hyvinvoinnistaan. Entä mitä tarvitaan, jotta mustien ja ruskeiden artistien taide ja kulttuuri ovat edustettuina kunnioittavalla ja eettisellä tavalla? Jakso on englanniksi.

Kaikki videot ovat nähtävissä GramexPressin nettisivuilla: [Gramexpressin Vastuullisuus musiikkialalla -jaksot](#) ●

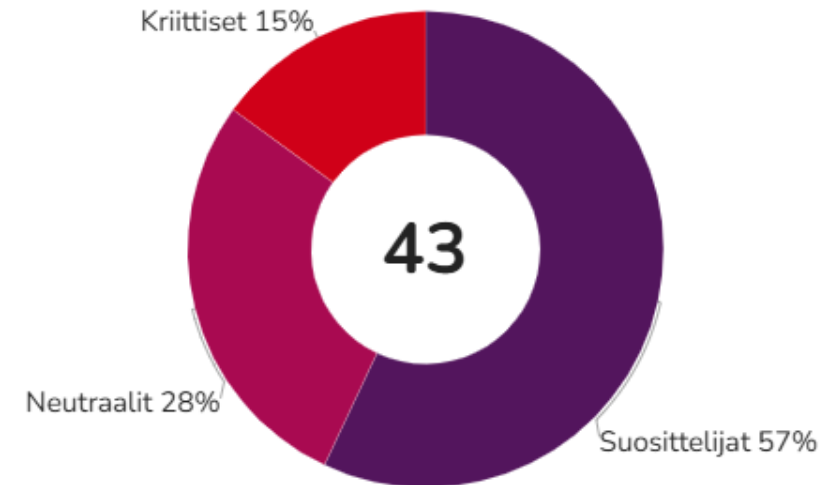
Gramexin asiakkaat aiempaa tyytyväisempiä

Syksyllä tehdyn asiakas- ja sidosryhmäkyselyn mukaan Gramexin asiakastyytyväisyys on parantunut merkittävästi. Gramexin suositteluindeksi (NPS) oli 43 pistettä, kun edellisessä kyselyssä vastaava luku oli 1,34. Perusteiksi kohonneisiin arvioihin asiakkaat kertoivat tehokkaan tilitysprosessin sekä uudistuneen, aiempaa ammattimaisemman ja kunnianhimoisemman toiminnan.

Gramex kuuntelee -kyselyssä kartoitettiin Gramexin musiikin esittäjä- ja lupa-asiakkaiden sekä avainsidosryhmien näkemyksiä Gramexin palveluista ja viestinnästä. Tänä vuonna vastaajilta kerättiin myös näkemyksiä Gramexin vastuullisuusohjelmaa varten.

Gramex kuuntelee -kyselyyn saatiin vastauksia yhteensä 515, joista suurin osa oli musiikin esittäjä- ja tuottaja -asiakkaita. Gramexin lupa-asiakkaita tai muita sidosryhmiä oli vastaajissa 30.

Gramexin suositteluindeksi (NPS) 2024

Perustehtävä merkitsee

Lähes kaikki vastaajat pitivät tärkeänä Gramexin perustehtävää tekijänoikeustoimijana eli musiikin käyttölupien myyjänä sekä tehokkaana kerättyjen korvausten tilittäjänä.

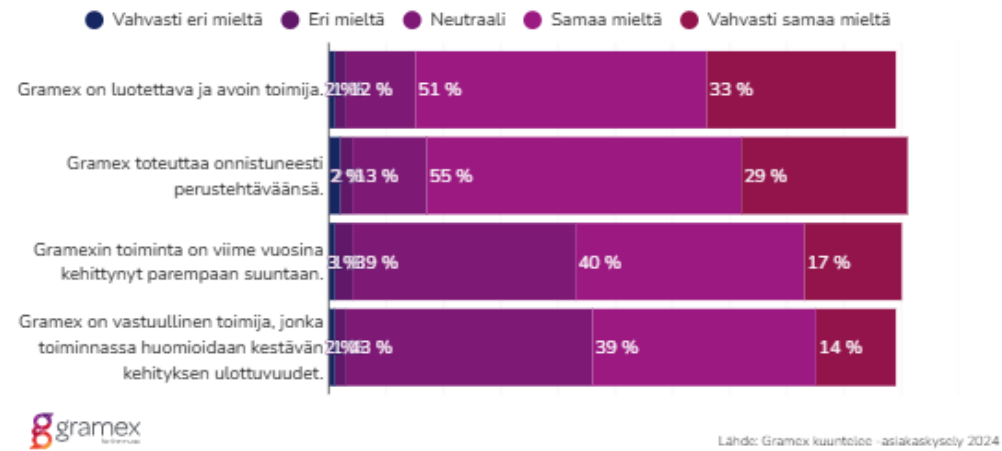
”Gramex valvoo ja kerää minulle kuuluvia korvauksia ja on tärkeänä osana mahdollistamassa musiikin tekemistä ammattimaisesti.”

Suurin osa vastaajista arvioi (96 %) Gramexin olevan luotettava ja vastuullinen organisaatio, joka pitää hyvää huolta asiakkaistaan ja heidän oikeuksistaan. Asiakaspalvelua ja viestintää kiitettiin. Myös Gramexin yhteiskunnallista vaikuttamista pidettiin tärkeänä. Osa musiikin esittäjäasiakkaista toivoisi yhteiskunnallista vaikuttamista vieläkin enemmän.

Parannuskohteita ja epävarmuutta tulevasta

Palaute Gramexin digitaalisista palveluista oli parantunut edellisestä kyselystä merkittävästi.

Mitä mieltä olet seuraavista väittämistä?

Useammassa palautteessa toivottiin kuitenkin esimerkiksi äänite-ilmoituksen parantamista sekä MyGramexin entistäkin helpompaa käytettävyyttä. Digitaalisuuden vaikutus näkyi vastauksissa myös toisella tapaa: digitaalisaation ja tekoälyn mukanaan tuoma ansaintalogiikan epävarmuus näkyy erityisesti musiikin esittäjien vastauksissa.

Osa kyselyyn vastanneista muusikoista osa koki, että toimeentulo ja tulonmuodostus on etenkin marginaalimusiikin ja alalle tulevien uusien artistien kannalta epävarmaa.

Gramexille esitettiin toiveita korvausten maksamisesta myös pienemmistä summista tai entistäkin tarkempia soittotietoeerittelyjä.

”Suurimpana muutostekijänä voisi olla se, että omasta työstä saisi ihan aitoa oikeaa palkkaa.”

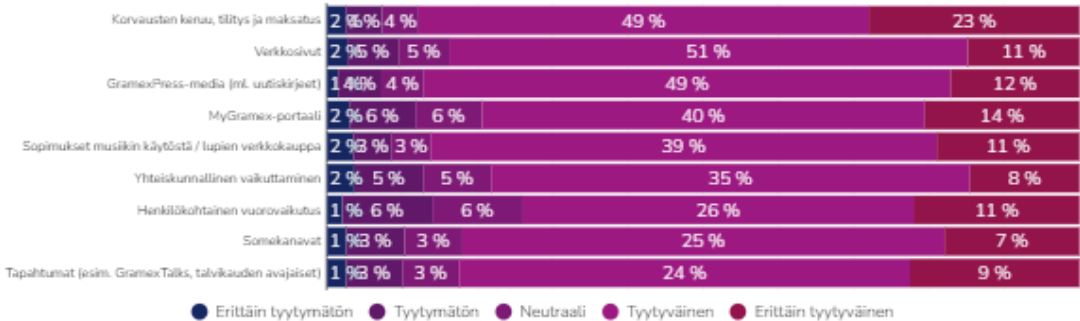
Myös pieni osa vastaajista olisi toivonut Gramexille roolia suoratoistoalustojen korvausten keräämisessä. Tällä hetkellä suoratoistoalustojen kuten Spotifyn lisensointi hoituu äänitetuottajien kautta.

Vastuullisuus musiikin puolustamista

Kyselyn vastanneet pitivät Gramexia luotettavana ja vastuullisena toimijana. Vastanneiden mukaan ydintehtävä hoituu tehokkaasti ja luotettavasti. Perustehtävän hyvää hoitoa pidettiin Gramexin vastuullisen toiminnan ydinasiana.

Vastuullisuuden osa-alueista tärkeäksi nousi myös kulttuurillinen vastuu eli kulttuurialan roolin puolustaminen yhteiskunnassa. Vastaajat kokivat, että Gramexin vastuullisuutta on parhaimmillaan paitsi ydintehtävän hoitaminen, myös monenlaisten musiikin ammattilaisten toimeentulon edistäminen yhteiskunnassa.

Miten tyytyväinen olet seuraaviin Gramexin toiminnan osa-alueisiin?

Lähde: Gramex kuuntelee -asiakaskysely 2024

”Kiitos, että jaksatte puhua kulttuurin merkityksen puolesta myös hyvinvoinnin ja taloudenkin kannalta. Ilman tekijöitä ei synny kulttuuria eikä pelkkiä säveliä voi laittaa leivän päälle.”

Kolmanneksi tärkeimpänä teemana esiintyi ekologinen vastuu Gramexin omassa toiminnassa; esimerkiksi toiminnan hiilijalanjäljen ymmärtäminen. ●

Tämän kylän kasvatti

Teksti: Sanna Kekki

Stepa ajatteli pitkään, että pohjoisessa ei pärjää runoja kirjoittamalla. Toisin kävi. Artistia kiitetään usein myönteisyydestä, mutta elämä on muutakin.

Sodankylän pääkatu Jäämerentie näyttää lähes samalta kuin silloin, kun **Joni Stenberg**, 37, eli rap-artisti Stepa pyöräili sitä pitkin kavereidensa kanssa kolmekymmentä vuotta sitten. Koulupäivä oli loppunut, matka läheiselle jalkapallokentälle lyhyt.

Ensimmäisen liikenneympyrän jälkeen vasemmalla oli silloinkin Vekkuli-lelukauppa ja toisella puolella urheiluvälineliike. Rooperante-ravintolasta tuli sittemmin pizzeria. Muuten tunnelma on pysynyt lähes ennallaan. On kiireetöntä, rauhallista. Muutaman sadan metrin päässä virtaa Kitinen.

– Täällä minä kasvin ja tällainen jätkä tuli, Stepa sanoo ja katselee ympärilleen. Sen jälkeen hän kävelee läheiseen kahvilaan. On päivän ensimmäisten kahvikupillisten aika.

Kuva: Ville Rinne

"Ruonansuun tekstit olivat ensikosketukseni räppiin."

Levyhylly ja radiohitit

Stepan ensimmäiset muistot musiikista liittyvät neljännen luokan musiikkileikkeihin. Tällöin hän kehitteli ystäviensä kanssa erilaisia bändejä, hakkasi pahvilaatikoita rumpuina ja kirjoitti biisilistoja.

Kotona oli levyjä, mutta ei suurempaa kannustusta musiikkiin. Levyhyllystä Stepa valitsi usein **Jope Ruonansuuta** ja isäpuolen valikoimista **Motörhediä**. Äiti tykkäsi **Movetronista**. Ruonansuun lyriikat naurattivat historiasta ja liikunnasta tykännyttä Stepaa. Ruonansuu riimitteli muun muassa huolettomasta elämästä.

– Vasta vuosia myöhemmin tajusin, että Ruonansuun tekstit olivat ensikosketukseni räppiin.

Samaan aikaan radiokanavilla soi läpimurtoaan tekevien **Ezkimon** ja **Fintelligensien** kappaleita. Räpissä oli jotain, joka kiehtoi heti. Aluksi innostus liittyi tyylikkäisiin vaatteisiin, kalliisiin autoihin ja suosioon. Pian mukaan tuli oivallus, kuinka genre salli sanoa monimutkaiset asiat napakasti ja tehokkaasti. Räpissä oli voimaa.

– Lisäksi minulla tuli aina hyvä mieli, kun kuuntelin musaa. Se oli yksinkertaisesti mahtavaa.

Yksi lapsuusvuosien muisto on erityisen kirkas. Tällöin kesälomamatka suuntautui mummon luokse Ouluun. Stepa istui auton takapenkillä kuusi vuotta nuoremman siskonsa kanssa. Rovaniemen kohdalla radiosta tuli **Kirkan** Varrella virran ja sisarukset alkoivat laulaa. Äitiä nauratti. Sisarukset lauloivat kovempaa. Autossa raikasi. Tilanne saa yhä liikuttumaan.

– Muistan edelleen sen ilon ja riemun, jota silloin koin. Samalla ymmärsin, että siskoni ei ollut enää pieni. Siskoni on huippu. Ihailen häntä.

Haussa: reaktiot

Yläkoulun ja lukion aikana musiikin tekeminen alkoi viedä yhä enemmän aikaa. Ruotsintunnit vaihtuivat lintsausmerkinnöistä huolimatta biittien tekemiseen. Kun ystävä muutti omaan asuntoon Sodankylän keskustaan, kaveriporukka sai treenipaikan.

– Meillä oli tekemisessämme armeijallinen kuri. Kun sovimme, että olemme paikalla aamulla seitsemältä, olimme ovella viittä vaille.

Kiitoksen saa useaan otteeseen **Jouni Salminen**. Hän oli kunnan etsivä nuorisotyöntekijä, joka näki nuorten palon. Niinpä Salminen avasi halukkaille ovet treenikämpälle lähes aina, päivästä ja kellonajasta riippumatta.

"Sain kokemuksia, jotka kannattelivat ja puskiivat eteenpäin."

Tämä toimi. Nuoriin luotettiin, joten he olivat luottamuksen arvoisia. Syntyi musiikkia, uskoa omiin kykyihin, intoa tehdä.

– Jouni pelasti minut ja monet muut. Toivon, että Sodankylä palkitsee äijän jotenkin. Hänen merkityksensä on kiistaton, Stepa toteaa ja hörppää kahvia.

Lukioaikana kaveriporukka alkoi järjestää nuorisotilalla kerran kuussa Veikkolan diskoa. Esiintyjiä buukattiin omalta kylältä ja Ivalosta saakka.

Parikymmentä vuotta sitten myös Stepa päätti astua lavalle. Vaikka jännitys oli karmea ja vessakäyntejä ennen keikkaa useita, himo esiintymiseen kiilasi edelle. Stepa ei muista, mitä esitti tai mistä räppäsi, mutta euforiaa, joka lavalta tarttui, hän ei ole unohtanut. Ennen tätä Stepa oli esittänyt riimejään vain muutamalle ystävälleen.

– Kun sain mikin käteeni, pyysin yleisöä nousemaan ja taputtamaan. He nousivat ja taputtivat. Hetki käänsi kaiken. Tajusin, että voin saada aikaan reaktion. Halusin lisää.

Ylipäänsä Stepa puhuu paljon pienten, myönteisten kohtaamisten voimasta. Siitä, mitä olisi tapahtunut, jos yleisö ei olisi lähtenyt mukaan tai Salminen antanut avaimia bänditilaan.

– Sain kokemuksia, jotka kannattelivat ja puskiivat eteenpäin.

Lisäksi eräs tapahtumaketju sysäsi Stepaa muusikon tielle. Kun Stepa oli teini, hänellä oli vielä kaksi intohimoa, joiden välille aika jakautui. Jääkiekko ja musiikki. Murrosikä antoi kuitenkin odottaa eikä alkanut lähellekään samaan aikaan muiden kanssa. Nolotti.

– Kun yritin vetää kaukalossa lämäriä, kiekko liukui jäätä pitkin. Sille nauroivat kaikki. Oli pakko keksiä muuta, joten tartuin entistä hanakammin musaan. Stepa kertoo, että alkoi vasta muutama vuosi sitten puhua kokemuksestaan avoimesti. Hän toimii näin, jotta joku, joka on samanlaisessa tilanteessa, saa voimaa.

– Et ole yksin.

GramexPressin videohaastattelut:
[Suomirap ei ole tylsää](#), [Muhammad Ali ja keikkamuisto/mopopoijat](#) ●

Tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
VARSINAINEN TOIMINTA		
Tuotot		
Muut tuotot	253 246,82	700 121,83
Hallinnointikulupidätys	4 348 630,89	3 962 791,95
Tuotot yhteensä	4 601 877,71	4 662 913,78
Kulut		
Henkilöstökulut	-2 010 098,26	-1 922 425,13
Poistot	-209 218,58	-157 727,20
Muut kulut	-2 382 560,87	-2 582 761,45
Kulut yhteensä	-4 601 877,71	-4 662 913,78
Edistämistoiminta		
Tuotot		
Vanhentuneet korvausvelat	3 663 812,06	3 451 419,29
Tuotot yhteensä	3 663 812,06	3 451 419,29
Kulut		
Muut edistämistoiminnan kulut	-3 522 343,96	-3 572 197,35
Siirto sijoitus- ja rahoitustoiminnasta	11 641,97	8 944,43
Kulut yhteensä	-3 510 701,99	-3 563 252,92
Edistämistoiminta yhteensä	153 110,07	-111 833,63
Katettu edistämistoiminnan rahastosta	-153 110,07	111 833,63
	0,00	0,00

	1.1. - 31.12.2024	1.1. - 31.12.2023
Sijoitus- ja rahoitustoiminta		
Tuotot		
Korkotuotot	166 973,82	42 835,82
Osinkotuotot	6 369,82	15 385,75
Myyntivoitot	796 672,97	220 082,15
Arvonlennusten palautukset	441 529,08	1 152 627,27
Muut tuotot	13 271,14	16 556,22
Tuotot yhteensä	1 424 816,83	1 447 487,21
Kulut		
Myyntitappiot	-157 326,82	-201 253,24
Arvonlennukset	-193 235,14	-409 884,00
Muut kulut	-51 740,49	-81 269,42
Kulut yhteensä	-402 302,45	-692 406,66
Sijoitus- ja rahoitustoiminta yhteensä	1 022 514,38	755 080,55
Tuotto-/kulujäämä	1 022 514,38	755 080,55
Siirto korvausten tilitykseen	-655 904,72	-488 181,50
Siirto myöhemmin päätettäväksi	-354 967,69	-257 954,62
Siirto edistämistoiminnan rahastoon	-11 641,97	-8 944,43
Siirrot yhteensä	-1 022 514,38	-755 080,55
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	0,00	0,00

Tase

VASTAAVAA	31.12.2024	31.12.2023
PYSYVÄT VASTAAVAT	Eur	Eur
Aineettomat hyödykkeet		
ATK-järjestelmät	452 012,01	347 103,77
Perusparannukset	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	452 012,01	347 103,77
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	161 290,54	153 638,63
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00	550,00
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	161 290,54	154 188,63
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	1 433 100,03	1 433 100,03
Sijoitussalkut	23 618 632,28	22 719 546,64
Rahastot	0,00	0,00
Sijoitukset yhteensä	25 051 732,31	24 152 646,67
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	25 665 034,86	24 653 939,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	0,00	0,00
Muut saamiset	79 126,00	79 126,00
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	79 126,00	79 126,00
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 427 483,59	2 083 083,01
Siirtosaamiset	1 083 269,74	712 402,22
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	3 510 753,33	2 795 485,23
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	0,00	0,00
Rahoitusarvopaperit yhteensä	0,00	0,00
Rahat ja pankkisaamiset		
Rahat ja pankkisaamiset yhteensä	6 297 120,55	3 304 941,52
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	9 886 999,88	6 179 552,75
VASTAAVAA YHTEENSÄ	35 552 034,74	30 833 491,82

VASTATTAVAA	31.12.2024	31.12.2023
OMA PÄÄOMA	Eur	Eur
Edistämistoiminnan rahastot		
Edistämistoiminnan rahastot	566 378,48	413 268,41
Edistämistoiminnan rahastot yhteensä	566 378,48	413 268,41
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	566 378,48	413 268,41
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Korvausvelka (Laskutettu, Sijoitustuotto)	12 814 299,27	10 607 850,52
Tilitysprosessissa oleva korvausvelka	20 074 309,66	18 264 642,39
Ostovelat	295 877,60	148 518,57
Muut velat	661 726,49	680 440,40
Siirtovelat	1 139 443,24	718 771,53
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	34 985 656,26	30 420 223,41
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	34 985 656,26	30 420 223,41
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	35 552 034,74	30 833 491,82

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laadintaperiaatteet

Tilinpäätös on laadittu kirjanpitoasetuksen (1339/1997) koskevien säännösten mukaisesti.

1. Tekijänoikeuskorvausten kirjanpitokäsittely

Gramexin edustamat oikeudenhaltijat valtuuttavat asiakassopimuksella Gramexin hallinnoimaan siinä määriteltyjä äänitteiden ja musiikkivideoiden käyttöalueita ja niihin liittyviä esittävän taiteilijan ja äänitteen tuottajan oikeuksia sekä keräämään korvauksia. Gramex toimii tekijänoikeuskorvausten välittäjänä, joten tilikauden aikana kerätyt tekijänoikeuskorvaukset on kirjattu taseen lyhytaikaisessa vieraassa pääomassa esitetyn korvausvelan lisäykseksi ja vastaavasti oikeudenhaltijoille tilitetty tekijänoikeuskorvaukset on kirjattu korvausvelan vähennykseksi.

Tuloslaskelman varsinaisen toiminnan tuottona on esitetty oikeudenhaltijoille tilitettävistä tekijänoikeuskorvauksista vähennetty hallinnointikulupidätys sekä tekijänoikeuden yhteishallinnoinnista annetun lain perusteella jakamatta jääneet ja vanhentuneet tekijänoikeuskorvaukset.

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2. Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden arvostus

Käyttöomaisuus on aktivoitu taseeseen välittömään hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Aineellisten hyödykkeiden suunnitelman mukaiset poistot on laskettu menojäännöspoistoina ja aineettomien oikeuksien poistot tasapoistoina ja menojäännöspoistoina. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu EVL:n mukaisesti.

3. Rahastot

Edistämistoiminnan rahastot ovat muodostuneet vanhentuneista korvausveloista ja sijoitustoiminnan tuottojen rahastoiduista osuuksista. Rahastojen varojen käyttö sekä näiden realisoituneet tuotot kohdistetaan rahaston pääomaan. Siirrot rahastoihin sekä rahastojen käyttö esitetään tilinpäätöksessä omalla rivillään ennen tilikauden ylijäämä-/alijäämääriä.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Yhdistys esittää tuloslaskelman siten, että tilitetyistä tekijänoikeuskorvauksista vähennetty hallinnointikorvauspidätys on esitetty osana varsinaisen toiminnan tuottoja. Tämän lisäksi sijoitus- ja rahoitustoiminnan tuotot ja kulut on eritelty ryhmäkohtaisesti.

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	2024	2023
Tuloslaskelman tuotot ja kulut sekä rahastosiirrot		
Kokonaistuotot	6 026 694,54	6 110 400,99
Kokonaiskulut	-4 851 070,09	-5 467 154,07
Edistämistoiminnan rahaston käyttö	-153 110,07	111 833,63
Sijoitustuottojen siirrot tilityksiin, rahastoihin ja myöhemmin päätettäviin eriin	-1 022 514,38	-755 080,55
	0,00	0,00
Korvauskertymä		
Kerätty korvauskertymä	29 066 027,58	26 053 706,03
Siirto korvausvelaksi	-29 066 027,58	-26 053 706,03
	0,00	0,00
Kerätyt tekijänoikeuskorvaukset korvauslajeittain (brutto)		
Radio- ja televisiokäyttö	8 280 830,69	8 050 989,67
Edelleen lähettäminen	0,00	30 110,54
Taustamusiikki	12 177 997,31	10 157 855,97
Internet ja tietoverkko	4 692 628,27	4 740 730,77
Ääni- ja kuvatalenne	876 625,16	1 061 711,28
Hyvitysmaksu	1 097 876,48	1 206 723,37
Musiikkivideot	9 029,57	15 615,33
Suoja-aika	1 797 480,96	100 013,05
Ulkomaiset korvaukset	133 559,17	689 956,06
Yhteensä	29 066 027,61	26 053 706,03

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	2024	2023
Oikeudenhaltijoille tilitetetyt tekijänoikeuskorvaukset		
korvauslajeittain (netto)		
Radio- ja televisiokäyttö	-5 666 541,29	-6 743 616,68
Taustamusiikki	-7 354 289,93	-7 968 611,01
Internet ja tietoverkko	-2 062 331,88	-2 790 573,95
Ääni- ja kuvatallenteet	-580 578,46	-553 070,45
Hyvitysmaksut	-938 942,65	-946 867,24
Musiikkivideot	-30 582,81	-8 392,65
Ulkomaiset edustussopimukset	-1 462 016,27	-633 573,42
Muut	-81 535,72	-76 533,12
Tilitykseen palautuvat	-2 295 010,28	-1 817 791,48
Yhteensä	-20 471 829,30	-21 539 029,99
1. Henkilöstökulut		
palkat ja palkkiot	1 707 738,59	1 616 345,48
eläkekulut	270 817,08	265 616,28
muut henkilöstösivukulut	31 542,62	40 463,37
yhteensä	2 010 098,29	1 922 425,13
Henkilöstömäärä keskimäärin		
Toimisto	20	22
Yhteensä	20	22

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2024

2023

2. Muiden kulujen olennaiset erät:

Vapaaehtoiset henkilösivukulut	104 305,44	119 650,99
Asiantuntija- ja muut ostopalvelut	1 315 021,26	1 478 317,67
Matka- ja autokulut	12 688,90	12 431,78
Matka- ja autokulut	60 567,39	66 779,39
Tiedotustoiminta	155 652,84	188 423,63
Ict-kulut	250 448,98	289 870,36
Vuokrat	346 074,93	326 003,51
Muut kulut	137 801,13	113 715,90
yhteensä	2 382 560,87	2 582 761,45

3. Erillistoimintojen tuotot ja kulut

3.1 Edistämistoiminta

Muu edistämistoiminta yhteensä	153 110,07	-111 833,63
Katettu edistämistoiminnan rahastosta	-153 110,07	111 833,63
	0,00	0,00

4. Sijoitus- ja rahoitustoiminta

Tuotot/kulut	774 220,44	12 337,28
Arvonnousut/alennukset	248 293,94	742 743,27
Siirto korvausten tilitykseen	-655 904,72	-488 181,50
Siirto myöhemmin päätettäväksi	-354 967,69	-257 954,62
Siirto ed.toiminnan rahastoon	-11 641,97	-8 944,43
	0,00	0,00

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

2024

2023

Tasetta koskevat liitetiedot

5. Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

5.1. Pitkävaikutteiset ATK-menot

Tasapoisto		
Alkusado 1.1.	347 103,77	126 015,80
Lisäys	261 583,71	337 367,04
Poistot 31.12.	-156 675,47	-116 279,07
Tasearvo 31.12	452 012,01	347 103,77

5.2. Koneet ja kalusto

Menojäännöspoisto 25 %		
Alkusado 1.1.	153 638,63	193 699,27
Lisäys	66 968,58	11 152,25
Poistot 31.12.	-59 316,67	-51 212,89
Tasearvo 31.12	161 290,54	153 638,63

5.3. Muut aineelliset hyödykkeet

Ei poistoja		
Hankintameno 1.1.	550,00	550,00
lisäys	0,00	0,00
poisto	-550,00	0,00
Hankintameno 31.12.	0,00	550,00

5.4 Tilikauden poisto

Kalusto	-59 316,67	-51 212,89
Poistoihin kohdistetut oikaisut	6 773,56	9 764,76
Perusparannukset ja pitkävaikutteiset menot	-156 675,47	-116 279,07
	-209 218,58	-157 727,20

Liitetiedot

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	2024	2023
6. Sijoitukset		
6.1. Pysyvien vastaavien sijoitukset		
Kiinteistöosakkeet	433 100,03	433 100,03
Osuudet omistusyhteysyrityksissä	1 000 000,00	1 000 000,00
Osakerahastot	3 988 116,67	3 848 792,35
Korkorahastot	16 294 081,35	16 090 180,26
Vaihtoehtoiset	2 600 452,67	2 640 624,37
Käteinen	735 981,59	139 949,66
	25 051 732,31	24 152 646,67
6.2. Lyhytaikaiset sijoitukset		
Lyhytaikaiset sijoitukset	0,00	0,00
	0,00	0,00
6.3. Sijoitusarvopaperit yhteensä		
Jälleenhankintahinta	25 769 924,98	24 088 701,24
Kirjanpitoarvo	23 618 632,28	22 719 546,64
Erotus	2 151 292,70	1 369 154,60
6.4. Muut omistusyhteysyritykset	Yhtiön om.osuus	Yhtiön om.osuus
GT Musiikkiluvat Oy	50%	50%
7. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Korkosaamiset	0,00	389,34
Hallinnointikulupidätys	1 071 584,31	698 385,68
Muut siirtosaamiset	629,61	6 670,00
	1 072 213,92	705 445,02

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	2024	2023
8. Edistämistoiminnan rahastot		
Saldo 1.1	413 268,41	525 102,04
Vanhentuneet korvausvelat	3 663 812,06	3 451 419,29
Siirto sijoitustuottohyvitys varauksista	0,00	0,00
Siirto tilitykseen	-2 146 541,20	-1 800 000,00
Siirto sijoitustoiminnan tuotoista	11 641,97	8 944,43
Lahjoitukset musiikin edistämistointaan	-1 300 000,00	-1 170 000,00
Muu käyttö edistämistointaan	-75 802,76	-602 197,35
	566 378,48	413 268,41
9. Siirtovelkojen olennaiset erät		
Lomapalkkavelka	216 906,78	232 413,51
Muut siirtovelat	922 536,46	486 358,02
	1 139 443,24	718 771,53
10. Vastuut (liitetietosite 1)		
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	375 807,36	375 807,36
Myöhemmin maksettavat	845 309,16	1 221 373,92
Yhteensä	1 221 116,52	1 597 181,28

